

Varför är det kristna äktenskapet oupplösligt?

Det finns många skäl att fortfarande hävda att giltiga och fullbordade äktenskap mellan fria och katolskt konfirmerade kristna är oupplösliga. De är bundna till varandra, men inte som fångar, utan för att bevara kärleken och enheten. De har en kärlekens plikt både för sin egen skull och för barnens. De har en gång funnit varandra och valt varandra. De kan bara vara ovärdigt av dem att överge förbundet.

Men är äktenskapet ändå inte en alltför stor och svår börda när makarna inte längre är vänner? Ja, det kan vara en tung börda men inte tyngre än man kan bära den med smärta under en tid. Man får inte ge upp på grund av en kris. Det är att underkänna sig själv.

Det betyder att kriser av olika slag kan vara orsak till sorg och lidande men inte att de upphäver förbundet som de två slutit med varandra med löftet om kärlek och trohet. Gud har insatt en lag i sin skapelse för att rädda deras enhet. De som inte tagit emot det kristna dopet kan inte höra till Kristi kropp och därför inte känna till de gudomliga buden och kallelsen till ett liv i Kristi efterföljd. De måste först ta emot evangeliet och tro på det. De som tagit emot evangeliet och tror på Herren och Hans ord och lära kan inte heller börja en relation på fel sätt. De måste vara väl förberedda för sitt ansvarsfulla beslut om äktenskap. Leker man för tidigt med kärleken, särskilt den erotiska kärleken, förlorar man lätt sin

inre kompass. Man kommer att försvara sin egoism med alla medel.

Men varför skulle ett fritt förbund mellan människor vara just oupplösligt? Är det bara för att Kyrkan säger det?

Det första skälet är att Guds bud förbjuder äktenskapsbrottet och att Jesus Kristus själv upprätthåller Skaparens plan för människans samlevnad när Han säger till de skriftlärdade, "Det var därför att ni är så förstockade som Mose tillät ett skilsmässobrev. Men från början var det inte så". Han fortsatte: "Det Gud fogar samman får människan inte skilja åt".

Gud ger de två tid och nåd att göra sitt val och gå in i sitt äktenskap med både sitt förstånd och sina varma känslor. När beslutet mognat och de kungör sitt beslut offentligt, ger Gud dem sitt stöd med sin nåd. "Han fogar dem samman". De två kan börja sin livsgemenskap i enlighet med gudomlig plan.

Det finns de som hävdar att otrohet är skäl för skilsmässa. Men otrohet är allvarlig synd som måste biktas. De finns de som menar att våld i nära relationer, fysiska och psykiska, är skäl för skilsmässa. Det är en svår tid som behöver hjälp, kanske professionell hjälp. Separation, inte skilsmässa, kan vara nödvändig under en tid i båda fallen och en försoning mellan makarna måste eftersträvas. Många menar att det är orealistiskt eller omöjligt och förlorar hela viljan att rädda äktenskapet. Tänker man så uppger man tron på den sakramentala nåden som håller ihop äktenskapet.

En ny relation och omgifte innebär äktenskapsbrott. Det måste undvikas. Det finns ingen annan väg att bevara meningsfullheten i livet. Ett sådant svikande av löften kvarstår som allvarlig synd, kanske i vissa fall, dödssynd. Den som dör i dödssynd kan inte antas komma till Gud i det himmelska konungariket utan kan skiljas från Gud i evighet. Då kan Guds lag tyckas vara en hård lag. Ja, men Guds lag är lag och människan kan inte ändra den. Hon får leva evigt med sina moraliska beslut. Efter människans död väntar skärseld, himmel eller helvete. Allt beror på hennes beslut att handla med samvetets och den gudomliga lagens hjälp.

Om man undviker att stå för en sanning som erkänns av Kyrkan, av hänsyn, kommer man inte att vara till hjälp, tvärtom. Det gäller för alla som har med människan att göra som själasörjare, biskopar, präster, diakoner, gudsvigda.

Att stå för sanningen när det gäller de yttersta tingen är en personlig utmaning för vem som helst. Man måste söka den rättvisa vägen som bejakar människans okränkbara värdighet inför Gud och medmänniskans. Men det är Sanningen som befriar, inte lögnen.

Vad kan då sägas om äktenskapets sakrament som får oss att respektera förbundets oupplöslighet? Det beror naturligtvis på hur uppfylld man är av andra sociala målsättningar och hur stressad man är att förändra tillvaron omkring sig. Jag tror man ska betona meningsfullheten i kärleken mellan mannen och kvinnan. Även om livet – och det äktenskapliga livet – kan vara mycket krävande är det

meningsfulla i livet en hörnsten och kanske det viktigaste argumentet för att instämma i lagen om oupplöslighet.

Makarna vet varför de lever och vet vart de är på väg. De stora livskriserna – de som ifrågasätter själva livets värde – bottnar nästan alltid i känslan av meningslöshet. Vad den beror på i sin tur är svårt att säga, men ensamheten är förmodligen en ofta förklarande bakgrund.

Giotto di Bondone (1267-1337)

Målning i Padua, Italien

Kristna är också utsända i världen med ett budskap om Gud. Det är verkligen meningsfullt och en kallelse. Man kan då också säga att den äktenskapliga kärleken i ett livslångt förbund är en kallelse när man lever i sakramentets nåd. Gud bemöter makarnas kärlek personligen och bistår dem troget. Äktenskapet blir ett sakramentalt tecken för makarna och i Kyrkan och i samhället. Livet blir meningsfullt och har ett mål – både i det jordiska livet och för det kommande överjordiska i Uppståndelsens ljus. Så avslutas vår

trosbekännelse, ... ”på de dödas uppståndelse och den kommande världens liv. Amen.”

Kristna har också en norm, kärlekens förverkligande. Vår tid har på något sätt upphöjt kärleken till den högsta normen – samtidigt som kärleken missbrukas och kränks på så många områden. Johannes Paulus II talar ofta om den totala kärleken som en gåva. Det är ett vackert uttryck för osjälviskheten. Man blir varandras gåva. Uppdraget från Guds sida framkommer redan från början av skapelsehistorien: ”Gud välsignade dem och sade till dem: ’Var fruktsamma och föröka er’” (*Genesis 1:28*). Det är det första uppdraget Gud ger människan; Kristus uppenbarar att det också är ett uppdrag i personlig kärlek. Också det måste vara ett av de starkaste argumenten för lagen om oupplöslighet, ”Vad Gud har fogat samman får människan inte skilja åt”, säger Jesus, och vi tror på Hans ord.

Ett annat argument är skapelseordningen i de två mänskliga könen. Det betyder att den sexuella olikheten är avsiktlig och nödvändig. Häri ligger en viktig mening. Den andre är annorlunda än jag själv. På det sättet lär sig människan att komma ut ur sin egen jagupplevelse och upptäcka att hon behövs som en kompletterande varelse. Hon är kallad att skapa en ny värld genom sin förening i kropp och ande. Homosexuella miljöer kan bara förstås som konsekvenser av arvsynen eftersom personerna helt stänger dörren för det andra könet. Som följd av detta utestängande blir den mänskliga erotiken synd eftersom den är steril och inte frambringar nytt mänskligt liv. Två av samma kön blir inte ett äktenskap även om de har livsgemenskap. Därför kan man

i det fallet inte säga att relationen är oupplöslig eftersom den inte vilar på gudomlig lag.

Mannen och kvinnan är alltså olika men för Gud lika i värdighet. De blir en andlig och kroppslig förening i enhet (ett kött) i olikhet, med familjebildningen som gemensamt mål. Så blir deras mänskliga kärlek fruktbärande. Vigselloften är då oerhört viktiga eftersom de konstituerar äktenskapet. Om dessa löften inte ges i full mänsklig frihet uppstår inte äktenskapet. Om tvång finns med finns en tredje person – eller flera – kring paret och tar ifrån dem deras av Gud givna frihet att välja.

Mot den bakgrunden är det också logiskt att acceptera oupplösligheten i en relation som *en lag*.

Den sexuella akten är i högsta mening en helig akt som frambringar nytt mänskligt unikt liv. Om den biologiska naturen av något skäl inte ger nytt liv genom akten står inte makarna i synd eller olydnad utan lever i äktenskapets sakrament genom den personliga enheten i kärlek. Ofrivillig barnlöshet är inte ett straff eller en sjukdom. Makarna kan adoptera, de kan ägna sina krafter åt andra goda ting och de kan betyda mycket för andra människor, liksom de som aldrig gifter sig. Allt detta tyder på att äktenskapets oupplöslighet är ett gott för människan och för hennes barn. Den första katekesen för barnen ligger i själva verket i föräldrarnas relation. Barnens trygghet och harmoniska uppväxt beror på föräldrarnas kärleksfulla och ömsesidiga relation. Gud har bestämt den att vara oupplöslig och ett sakrament. Om äktenskapet ibland måste vara en tung börda är det alltid ändå alltid en god börda.

